

R O Z S U D O K
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **T.**, narodeného **X.**, bytom **O. P.**, zastúpeného **E.**, bytom **O.P.**, proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 4. marca 2010, č.k. 25Sd/112/2007-89, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 4. marca 2010, č.k. 25Sd/112/2007-89, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom **nepriznáva** náhradu trov odvolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 4. marca 2010, č.k. 25Sd/112/2007-89, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie odporkyne z 5. mája 2008 číslo **X.**, ktorým podľa § 70 ods. 2 zákona č. 361/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok v sume 6 860 Sk mesačne s účinnosťou od 5. januára 2007 a podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v znení zákona č. 310/2006 Z.z. a v súlade s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 197/2007 Z.z., ktoré ustanovuje percento zvýšenia dôchodkovej dávky, zvýšila navrhovateľovi invalidný dôchodok na sumu 7 289 Sk mesačne s účinnosťou od 1. júla 2007.

V odôvodnení uviedol, že rozhodnutie odporkyne z 5. mája 2008 číslo X. nahradilo v plnom rozsahu rozhodnutie odporkyne z 2. apríla 2007 číslo X.. Odporkyňa pred rozhodnutím súdu prvého stupňa rozhodnutím z 11. júna 2007 číslo X. zrušila svoje rozhodnutie z 26. mája 2007 číslo X., rozhodnutie z 29. mája 2007 číslo X. a aj rozhodnutie z 11. júna 2007 číslo X. bolo nahradené rozhodnutím odporkyne z 5. mája 2008 číslo X. Z toho dôvodu napadnuté rozhodnutie odporkyne z 5. mája 2008 číslo X. ako vecne správne potvrdil. Navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania s odôvodnením, že nebol v konaní úspešný (§ 250k ods. 1 OSP).

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že odporkyňa mu priznala invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 zákona o sociálnom poistení hoci splnil podmienky pre priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo bol dobrovoľne dôchodkovo poistený za obdobie 1. a 2. septembra 2006. Rozsudok súdu prvého stupňa označil za nepreskúmateľný, lebo súd sa vôbec nezaoberal jeho námietkou, uvedenou v opravnom prostriedku. Žiadal preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a žiadal, aby mu bolo priznaný invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 9 ods. 1 písm. a/, b/ bod 2. a 3., 3 písm. b/ zákona o sociálnom poistení nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa

a) do skončenia povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾

b) po skončení povinnej školskej dochádzky,²⁹⁾ najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

Nezaopatrené dieťa nie je dieťa, ktoré je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70%.

Podľa § 23 zákona o sociálnom poistení dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe a dobrovoľne poistenej osobe v nezamestnanosti vzniká nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti odo dňa prihlásenia sa na tieto poistenia, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z týchto poistení, najskôr odo dňa podania odhlášky.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 72 ods. 2 a 3 zákona o sociálnom poistení počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

Poistencovi, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, a fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidná v období, v ktorom je nezaopatrené dieťa alebo doktorand v dennej forme štúdia a nedovŕšila 26 rokov veku, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená v odseku 1 považuje za splnenú.

Podľa § 73 ods. 3 zákona o sociálnom poistení suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

Podľa § 263 ods. 15 zákona o sociálnom poistení nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 má aj fyzická osoba narodená v období od 1. januára 1987 do 31. decembra 2004, ktorá sa stala invalidnou podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľ požiadal odporkyňu 5. februára 2007 o invalidný dôchodok. V tom čase mal 18 rokov veku (8. januára 2007) a bol nezaopatreným dieťaťom.

Zo záverov lekárskej správy posudkového lekára sociálneho poistenia MUDr. J. N. z 8. marca 2007 vyplýva, že navrhovateľ je invalidný podľa § 71 ods. 2 zákona o sociálnom poistení s rozhodujúcim zdravotným postihnutím spastické mozgové ochrnutie -detská mozgová obrna (kapitola VI. odd. A pol.3. písm. c/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení) s ťažkou paraparézou dolných končatín, s mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 75 %. Dátum vzniku invalidity určil pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka.

Ďalšia lekárska správa posudkového lekára sociálneho poistenia MUDr. J.Š. z 12. novembra 2007 potvrdila zdravotný stav navrhovateľa uvedený v posudku z 8. marca 2007 s tým, že invalidita navrhovateľa vznikla v čase pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, teda v navrhovateľovom prípade v roku, kedy dovŕšil 16 rokov života.

V dôsledku tejto skutočnosti je zřejmé, že navrhovateľ splnil zdravotnú podmienku pre vznik nároku na invalidný dôchodok pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí školská dochádzka. Rozhodujúcim obdobím pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok navrhovateľa bolo preto obdobie pred skončením povinnej školskej dochádzky a nie obdobie, v ktorom za neho bolo zaplatené poistenie ako za dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu.

Hoci navrhovateľ bol v čase od 1. septembra 2006 žiakom Stredného odborného učilišťa pre telesne postihnutú mládež v Bratislave, Mokrohájska č.1 a podľa § 142 ods. 3 písm. c) zákona o sociálnom poistení dodatočne zaplatil 19. decembra 2006 poistné na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. septembra 2006 do 2. septembra 2006 vo výške 830 €, odporkyňa nemohla vychádzať pri určení výšky dôchodku zo sumy, ktorú za toto obdobie zaplatil. Poistné na dôchodkové poistenie za obdobie od 1. septembra 2006 do 2. septembra 2006 preto nebolo možné zohľadniť pri určení výšky vymeriavacieho základu pre výpočet invalidného dôchodku navrhovateľa a skutočnosť, že navrhovateľ bol od 16. roku

veku jeden deň dobrovoľne dôchodkovo poistený, nemá na určenie rozhodného obdobia pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok vplyv.

Podľa názoru odvolacieho súdu odporkyňa pred rozhodnutím o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok musela rešpektovať zákonné ustanovenia o rozhodnom období a na výšku dobrovoľne zaplateného poistného za obdobie, ktoré nespadá do rozhodného obdobia nemohla prihliadnuť.

Vzhľadom na skutočnosť, že invalidita navrhovateľa vznikla pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, odporkyňa správne postupovala, keď v súlade s § 73 ods. 3 zákona o sociálnom poistení priznala navrhovateľovi z vymeriavacieho základu 3 455 Sk invalidný dôchodok v sume 6 860 Sk mesačne s účinnosťou od 5. januára 2007, neskôr zvýšený podľa príslušných zákonných ustanovení o zvyšovaní dôchodkov na sumu 7 289 Sk mesačne bez zohľadnenia obdobia dôchodkového poistenia od 1. septembra 2006 do 2. septembra 2006.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie odporkyne z 5. mája 2008 číslo X. zodpovedá zákonu, a preto súd prvého stupňa nepochybil, keď uvedené rozhodnutie svojím rozsudkom zo 4. marca 2010, č.k. 25 Sd/112/2007-89, potvrdil ako vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline podľa § 219 OSP potvrdil.

Odvolací súd žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný navrhovateľ nárok na náhradu trov nemá a odporkyni nárok na náhradu trov konania nevznikol (§ 250k ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. decembra 2010

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová